

Vec C-73/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

10. február 2023

Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania:

Tribunal de première instance de Liège

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

30. január 2023

Žalobkyňa:

Chaufontaine Loisirs SA

Žalovaný:

État belge

I. Predmet konania a informácie týkajúce sa konania vo veci samej:

- 1 La loi du 1er juillet 2016 (zákon z 1. júla 2016) osobitne podriadil DPH online hazardné a peňažné hry, to znamená ponúkané elektronickým spôsobom, tým, že vo vzťahu k nim zrušil režim oslobodenia, ktorý sa vzťahuje na hazardné a peňažné hry, ako aj všeobecne lotérie.
- 2 Cour constitutionnelle (Ústavný súd) následne posudzoval žalobu o zrušenie tejto osobitnej výnimky, založenú na porušení pravidiel vnútroštátneho práva o právomoci, ako aj porušení najmä zásady daňovej neutrality, ktorou sa riadi smernica o DPH, v rozsahu, v akom zákon vytvára rozdielne režimy DPH uplatniteľné na online hry a stávky na jednej strane a na „fyzické“ hry a stávky, ako aj online a „fyzické“ lotérie na druhej strane.
- 3 Cour constitutionnelle (Ústavný súd) prijal žalobné dôvody založené na porušení pravidiel vnútroštátneho práva o právomoci a rozhodol, že nebolo potrebné preskúmať ostatné dôvody, predovšetkým ten, ktorý je založený na porušení zásady daňovej neutrality, pretože nemohli viesť k rozsiahlejšiemu zrušeniu.
- 4 Cour constitutionnelle (Ústavný súd) teda zrušil predmetné ustanovenia loi du 1er juillet 2016 (zákona z 1. júla 2016) s účinnosťou od 21. mája 2018, s upresnením, že dane zaplatené za obdobie od 1. júla 2016 do 21. mája 2018 boli zadržané s ohľadom na rozpočtové a administratívne ťažkosti, ktoré by spôsobilo ich vrátenie (pozri rozsudky z 22. marca 2018, 34/2018; a 8. novembra 2018, 155/2018).
- 5 Žalobkyňa prevádzkuje online kasíno. Požaduje vrátenie istiny 640 478,825 eura, ktorú zaplatila z titulu DPH z online hier a stávok uskutočnených medzi 1. júlom 2016 a 22. májom 2018.
- 6 Správny orgán rozhodnutím z 1. decembra 2020 zamietol tento návrh z dôvodu, že neboli splnené podmienky na podanie žaloby o vrátenie.
- 7 Žalobkyňa sa obrátila na vnútroštátny súd.

2. Uvádzané ustanovenia:

Zmluva o fungovaní Európskej únie

- 8 Článok 267 stanovuje:

„Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať predbežný nález o otázkach, ktoré sa týkajú:

- a) výkladu zmlúv;
- b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie;

...

Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie.

...“

Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

- 9 Článok 135 ods. 1 písm. i) znie takto:

„1. Členské štáty oslobodia od dane tieto transakcie:

...

i) stávky, lotérie a iné formy hazardných alebo peňažných hier, na ktoré sa vzťahujú podmienky a obmedzenia stanovené jednotlivými členskými štátmi;

...“

3. Tvrdenia účastníkov konania:

A. *Žalobkyňa*

- 10 Žalobkyňa na úvod uvádza, že sporná DPH bola uložená pri porušení zásady daňovej neutrality, ktorou sa riadi smernica o DPH. Následne namieta zachovanie účinkov zrušeného zákona počas predmetného obdobia.
- 11 Žalobkyňa spochybňuje rozdielne zaobchádzanie medzi produktami (vrátane lotérií) ponúkanými online Loterie Nationale (Národná lotéria) (oslobodenými od DPH) a online hrami a stávkami ponúkanými rôznymi súkromnými hospodárskymi subjektmi (podliehajúcimi DPH).
- 12 Žalobkyňa upresňuje, že hazardné alebo peňažné hry a lotérie si navzájom konkurujú na rovnakom trhu. Okrem toho uvádza, že Loterie Nationale (Národná lotéria) ďalej ponúka na svojej internetovej stránke okrem širokej škály lotérií aj online hry a stávky podobné tým, ktoré sú ponúkané online inými subjektami, a že táto podobnosť bola potvrdená vedeckou literatúrou, predovšetkým pokiaľ ide o závislosť na týchto hrách. Na záver uvádza, že Loterie Nationale (Národná lotéria) s ohľadom na neexistenciu dohľadu nad ňou samotnou vykonáva veľmi účinnú reklamu.

- 13 Cituje rôzne rozsudky Súdneho dvora ako rozsudok z 27. júna 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie a i. (C-597/17, EU:C:2019:544), pripomínajúci rozsah zásady daňovej neutrality:

„28. V druhom rade musia členské štáty dodržiavať zásadu daňovej neutrality, ktorá bráni tomu, aby sa k podobnému poskytovaniu služieb, ktoré si navzájom konkurujú, pristupovalo z hľadiska DPH rozdielne (rozsudok z 27. apríla 2006, Solleveld a van den Hout-van Eijnsbergen, C-443/04 a C-444/04, EU:C:2006:257, bod 39 a citovaná judikatúra).

...

47. Táto zásada bráni tomu, aby sa s podobnými tovarmi alebo poskytnutými službami, ktoré si navzájom konkurujú, zaobchádzalo z pohľadu DPH rozdielne (rozsudky z 11. septembra 2014, K, C-219/13, EU:C:2014:2207, bod 24, a z 9. marca 2017, Oxycure Belgium, C-573/15, EU:C:2017:189, bod 30).“

- 14 Dospela k záveru, že tento rozdiel v zaobchádzaní porušuje zásadu neutrality, keďže sú tieto dve poskytované služby podobné, pretože:

- majú podobné vlastnosti a uspokojujú rovnaké potreby spotrebiteľa na základe kritéria porovnateľnosti pri používaní,
- existujúce rozdiely neovplyvňujú podstatným spôsobom rozhodnutie spotrebiteľa využívať jednu alebo druhú z uvedených služieb.

- 15 Následne žalobkyňa namieta, že Belgické kráľovstvo ponechalo účinky zrušenia od 1. júla 2016 do 21. mája 2018. Pred štátnou správou pripomenula, že v rozsudku z 27. júna 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie a i. (C-597/17, EU:C:2019:544), Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že „vnútroštátny súd nemôže použiť vnútroštátne ustanovenie, ktoré ho oprávňuje zachovať niektoré účinky zrušeného aktu, aby bol prechodne zachovaný účinok vnútroštátnych ustanovení“.

- 16 Zachovanie účinkov do minulosti ustanovení zrušených Cour constitutionnelle (Ústavný súd) nesleduje legitímny cieľ alebo neodpovedá požiadavkám všeobecného záujmu, ktoré samotné by mohli odôvodniť zásah do zásad. Navyiac, takýto zásah je neprimeraný, keďže narúša existujúcu rovnováhu medzi záujmami zúčastnených strán.

- 17 Podľa judikatúry Súdneho dvora nemožnosť zdaniteľnej osoby dosiahnuť vrátenie DPH zaplatenej štátu, ktorá vyplýva z porušenia práva Európskej únie, predstavuje zásah, ktorý nesleduje legitímny cieľ, nie je primeraný a porušuje právo na majetok zakotvené v článku 1 prvého dodatkového protokolu k Európskemu dohovoru o ľudských právach.

B. Belgické kráľovstvo

- 18 Belgické kráľovstvo sa domnieva, že lotérie nie sú podobné online hazardným hrám a peňažným hrám, takže zásada daňovej neutrality nie je porušená.
- 19 Podľa jeho názoru lotérie predstavujú rozdielnu kategóriu voči hazardným hrám a peňažným hrám predovšetkým z nasledovných dôvodov:
- V belgickom práve, loi du 7 mai 1999 sur les jeux de hasard, les paris, les établissements de jeux de hasard et la protection des joueurs (zákon zo 7. mája 1999 o hazardných hrách, stávkach, herniach a ochrane hráčov) sa neuplatňuje na lotérie, nakoľko sú výslovne vylúčené zákonodarcom z pôsobnosti tohto zákona podľa článku 3bis tohto zákona. Na lotérie sa vzťahuje loi du 31 décembre 1851 sur les loteries (zákon z 31. decembra 1851 o lotériách) a loi du 22 juillet 1991 relative à la Loterie nationale (zákon z 22. júla 1991 o Národnej lotérii).
  - Loterie Nationale (Národná lotéria), verejnoprávna inštitúcia, má v belgickom práve zákonom stanovené monopolné postavenie v organizácii lotérií. Predmet činnosti Národnej lotérie však zahŕňa rovnako tak aj organizáciu hazardných hier a stávk vo všetkých podobách.
  - Online hazardné hry a stávky ponúkané hospodárskymi subjektami súkromného práva sú kontrolované Commission des jeux de hasard (Komisia pre hazardné hry, Belgicko). Národná lotéria je pod kontrolou Belgického kráľovstva. Národná lotéria musí výslovne uzatvoriť zmluvu o riadení s Belgickým kráľovstvom (článok 14 zákona z 19. apríla 2002). Táto zmluva o riadení ukladá Loterie Nationale (Národná lotéria), verejnoprospešnej organizácii, rôzne povinnosti. Ustanovuje, že Národná lotéria je poverená organizáciou lotérií, súťaží, hazardných hier a stávk vo verejnom záujme a podľa obchodných metód (pozri článok 3 ods. 3 zákona z 19. apríla 2002).
  - Zmluva o riadení upravuje spôsoby výpočtu a platby monopolovej renty, osobitných príspevkov a percentuálneho podielu na zisku pred zdanením, ktorý sa ročne vyberá:
    - na účely financovania programov pomoci rozvojovým krajinám („dotácie Loterie Nationale“ (Národná lotéria),
    - na verejnoprospešné účely určené Radou ministrov,
    - a na ročnú dotáciu pre Caisse nationale des calamités (Národný fond pre katastrofy), Fondation Roi Baudouin (Nadácia kráľa Baudouina) a Fonds belge de survie (Belgický fond prežitia).
  - Právny rámec Loterie Nationale (Národná lotéria) ukladá rôzne opatrenia na ochranu osôb (informovanie širokej verejnosti o reálnych šanciach na výhru pre každý druh ponúkaného produktu, organizovanie informačných kampaní

o ekonomických, sociálnych a psychologických rizikách spojených s hernou závislosťou).

- Okrem toho, úroveň prerozdelenia, ktorá predstavuje pomer peňazí vyplatených hráčom zo všetkých uskutočnených stávok, sa podľa Belgického štátu významne líši pre lotériové hry (nízka miera návratnosti hráčom: 50 až 60 %) v porovnaní s inými hazardnými hrami (vysoká miera návratnosti: 95 % a viac).
- 20 Belgické kráľovstvo pripomína diskrečnú právomoc členských štátov oslobodiť určité kategórie hier od dane a na iné uplatniť DPH.
  - 21 Pokiaľ ide o zachovanie účinkov zrušenej legislatívy, žalobkyňa z pohľadu daňovej správy neúplne číta výrok rozsudku z 27. júna 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie a i. (C-597/17, EU:C:2019:544), ktorý sa číta nasledovne: „vnútroštátny súd nemôže použiť vnútroštátne ustanovenie, ktoré ho oprávňuje zachovať niektoré účinky zrušeného aktu, aby bol prechodne zachovaný účinok vnútroštátnych ustanovení, o ktorých sa rozhodlo, že sú nezlučiteľné so smernicou 2006/112, až kým sa neuvedú do súladu s touto smernicou, s cieľom na jednej strane obmedziť riziká právnej neistoty vyplývajúce z retroaktívneho účinku tohto zrušenia a na druhej strane zabrániť uplatňovaniu vnútroštátneho systému, ktorý sa uplatňoval pred účinnosťou týchto ustanovení a nebol v súlade s uvedenou smernicou“ (zdôraznené daňovou správou).
  - 22 Takže, ak v prejednávanej veci Cour constitutionnelle (Ústavný súd) zrušil predmetné ustanovenia, je to z dôvodu porušenia vnútroštátneho práva, nie z dôvodu, že rozhodol o ich nesúlade so smernicou o DPH.
  - 23 Daňová správa tvrdí, že ustanovenia zrušené Cour constitutionnelle (Ústavný súd) nepredstavujú prebratie nesúladne so smernicou o DPH.

4. Posúdenie Všeobecným súdom:

A. Prvý žalobný dôvod založený na porušení zásady daňovej neutrality

- 24 Vo svojom rozsudku z 27. júna 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie a i. (C-597/17, ECLI:EU:C:2019:544, body 28 a 47), Súdny dvor pripomenul rozsah zásady daňovej neutrality:

„V druhom rade musia členské štáty dodržiavať zásadu daňovej neutrality, ktorá bráni tomu, aby sa k podobnému poskytovaniu služieb, ktoré si navzájom konkurujú, pristupovalo z hľadiska DPH rozdielne (rozsudok z 27. apríla 2006, Solle veld a van den Hout-van Eijnsbergen, C-443/04 a C-444/04, EU:C:2006:257, bod 39 a citovaná judikatúra).

...

Táto zásada bráni tomu, aby sa s podobnými tovarmi alebo poskytnutými službami, ktoré si navzájom konkurujú, zaobchádzalo z pohľadu DPH rozdielne (rozsudky z 11. septembra 2014, K, C-219/13, EU:C:2014:2207, bod 24 a z 9. marca 2017, Oxycure Belgium, C-573/15, EU:C:2017:189, bod 30)“.

- 25 Vo svojich návrhoch vo veci *The English Bridge Union* (C-90/16, EU:C:2017:464, bod 19), generálny advokát Szpunar zhrnul zásadu daňovej neutrality v kontexte vyňatia hazardných hier nasledovne: „V rozsudku *Rank Group* Súdny dvor rozhodol, že rozdielne zaobchádzanie na účely DPH v prípade dvoch poskytnutí služieb, ktoré sú zhodné alebo podobné z hľadiska vnímania spotrebiteľa a spĺňajú tie isté potreby spotrebiteľa, postačuje na preukázanie porušenia zásady daňovej neutrality v súvislosti s oslobodením hier od dane stanoveným v článku 135 ods. 1 písm. i) smernice o DPH. Otázka, či predmetná činnosť predstavuje ‚stávky, lotérie a iné formy hazardných alebo peňažných hier‘, preto závisela od trhovo orientovaného prístupu: ak spotrebiteľia považujú služby za podobné, musia byť zdaňované rovnako“.
- 26 Článok 135 ods. 1 písm. i) smernice 2006/112 ponechal členským štátom širokú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o oslobodenie alebo zdanenie hazardných a peňažných hier, pretože umožňuje uvedeným štátom upraviť podmienky a limity, ktorým môže takéto oslobodenie podliehať. Možnosť, ktorou disponujú členské štáty pri úprave podmienok a limitov oslobodenia od DPH, upravená týmto ustanovením, im umožňuje oslobodiť od tejto dane len niektoré z hazardných a peňažných hier.
- 27 Vo svojom rozsudku z 24. marca 1994, *Schindler* (C-275/92, EU:C:1994:119, body 60 a 61) vyhlásenom v oblasti voľného poskytovania služieb Súdny dvor uviedol, že: „Je potrebné uviesť, že lotérie zahŕňajú vysoké riziko trestnej činnosti alebo podvodov, čo vyplýva z výšky súm, ktoré môžu tvoriť vklady, a z výšky výhier, ktoré môžu byť vyplatené hráčom, najmä ak sa prevádzkujú vo veľkom rozsahu. Podnecujú mŕňanie peňazí, čo môže mať škodlivé dôsledky pre jednotlivcov a spoločnosť. Posledným významným dôvodom, hoci sám osebe nemôže byť považovaný za objektívne odôvodnenie, je, že lotérie môžu predstavovať významný príspevok na financovanie dobrovoľných alebo verejnoprospešných činností, akými je sociálna práca, charitatívna činnosť, šport alebo kultúra.

Tieto osobitné činitele oprávňujú štátne orgány, ktoré majú dostatočne vysoký stupeň voľnosti rozhodovania, aby určili, čo je potrebné na ochranu hráčov, a ešte všeobecnejšie, vzhľadom na špecifické sociálne a kultúrne prvky každého členského štátu, na udržanie poriadku v spoločnosti, čo sa týka spôsobu prevádzkovania lotérií, výšky vkladov a rozdelenia ziskov, ktoré prinášajú“.

- 28 Vo svojom uznesení z 18. mája 2021, *Fluctus a i.* (C-920/19, neuvverejnený, EU:C:2021:395) vydanom rovnako v oblasti slobodného poskytovania služieb Súdny dvor rozhodol, že: „Článok 56 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni duálnemu systému organizácie trhu s hazardnými hrami len z toho

dôvodu, že reklamné praktiky držiteľa monopolu na lotérie a kasína majú za cieľ podporiť aktívnu účasť na hrách, napríklad tým, že hazardné hry bagatelizujú, vytvoria im pozitívny obraz z dôvodu použitia výnosov na činnosti vo verejnom záujme alebo zvýšia ich príťažlivosť prostredníctvom pútavých reklám, ktoré sľubujú vysoké výhry.“

- 29 Vo svojom rozsudku z 10. novembra 2021, *The Rank Group* (C-259/10 a C-60/10, EU:C:2011:719, body 49 až 51), vyhlásenom tentokrát v oblasti DPH, Súdny dvor na jednej strane pripomenul pri porovnatel'nosti bing a hracích automatov: „Z toho vyplýva, že rozdiely z hľadiska právneho režimu uvádzané vnútroštátnymi súdmi nemajú význam na účely posúdenia porovnatel'nosti dotknutých hier.

Tento záver nespochybňuje skutočnosť, že v určitých výnimočných prípadoch Súdny dvor pripustil, že vzhľadom na špecifiká dotknutých sektorov môžu rozdiely v regulačnom rámci a právnom režime, ktoré upravujú predmetné dodanie tovarov alebo poskytnutie služieb, akými sú to, či je možné liek preplatiť alebo či poskytovateľ podlieha záväzkom všeobecnej služby, viesť k rozlišovaniu z hľadiska spotrebiteľa, pokiaľ ide o uspokojovanie jeho vlastných potrieb (pozri rozsudky z 3. mája 2001, *Komisija/Francúzsko*, už citovaný, bod 27, ako aj z 23. apríla 2009, *TNT Post UK*, C-357/07, Zb. s. I-3025, body 38, 39 a 45).

Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je potrebné na prvú otázku písm. a) vo veci C-259/10 a prvú otázku vo veci C-260/10 odpovedať tak, že v prípade existencie rozdielneho zaobchádzania s dvoma hazardnými hrami z hľadiska priznania oslobodenia od DPH podľa článku 13 B písm. f) šiestej smernice sa má zásada daňovej neutrality vykladať v tom zmysle, že nie je potrebné zohľadniť skutočnosť, že tieto dve hry patria do odlišných kategórií licencií a podliehajú rôznym právnym režimom z hľadiska kontroly a regulácie.“

- 30 Vo svojom rozsudku z 10. júna 2010, *Leo-Libera* (C-58/09, EU:C:2010:333) vydanom v oblasti DPH Súdny dvor tentokrát pripomenul, že: „35. Túto zásadu [neutrality] totiž nemožno vykladať tak, že bráni oslobodeniu určitej formy hazardnej alebo peňažnej hry od DPH, zatiaľ čo inej forme v oslobodení nebráni, ak si tieto dve formy hier nekonkurujú, pretože by sa stratil potrebný účinok článku 135 ods. 1 písm. i) smernice 2006/112 a širokej miery voľnej úvahy, ktorú toto ustanovenie priznáva členským štátom.“
- 31 S ohľadom na analýzu judikatúry Súdneho dvora existuje v prejednávanej veci problém pri výklade práva Únie, čo odôvodňuje prvé dve prejudiciálne otázky.
- 32 Tieto otázky sú obširnejšie ako prvá otázka položená 18. novembra 2022 rovnakým Tribunal de première instance de Liège (Súd prvého stupňa Liège, Belgicko), ktorá sa týka rozdielneho zaobchádzania medzi online lotériami prevádzkovanými Loterie nationale (Národná lotéria) a ostatnými online hazardnými hrami prevádzkovanými súkromnými prevádzkovateľmi.
- 33 Aktuálna prejudiciálna otázka sa týka rozdielneho zaobchádzania medzi online hazardnými a peňažnými hrami a na jednej strane hazardnými hrami alebo

peňažnými hrami neponúkanými online (prvá otázka) a na druhej strane lotériami ponúkanými alebo neponúkanými online (druhá otázka).

B. Druhý žalobný dôvod týkajúci sa zachovania účinkov zrušeného zákona

34 Ako vyplýva z vyjadrenia účastníkov konania, výklad práva Únie spôsobuje ťažkosti vo viacerých ohľadoch.

35 Na úvod, vo svojom rozsudku z 27. júna 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie a i. (C-597/17, EU:C:2019:544, body 59 a 60), Súdny dvor Európskej únie pripomenul, že podmienky, za ktorých môže ponechať účinky ustanovenia nesúladného s právom Únie:

„Aj za predpokladu, že prevažujúce dôvody právnej istoty by výnimočne mohli viesť k dočasnému pozastaveniu účinku vylúčenia uplatňovaného právnou normou Únie, ktorý priamo pôsobí voči vnútroštátnej právnej norme, ktorá je v rozpore s ním, takéto pozastavenie sa musí v prejednávanej veci bez ďalšieho posudzovania vylúčiť, keďže vnútroštátny súd neuviedol žiadne konkrétne okolnosti, na základe ktorých by bolo možné stanoviť konkrétne riziká právnej neistoty (pozri analogicky rozsudok z 8. septembra 2010, Winner Wetten, C-409/06, Elf :C:2010:503, bod 67).“

Predovšetkým obyčajné uvedenie rozpočtových a administratívnych ťažkostí, ktoré by mohli vyplývať zo zrušenia ustanovení napadnutých v konaní vo veci samej, nemôže postačovať na konštatovanie prítomnosti prevažujúcich dôvodov právnej istoty (pozri analogicky rozsudky z 18. októbra 2012, Mednis, C-525/11, EU:C:2012:652, bod 44, a z 10. apríla 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, bod 111).“

36 Ak samotné zrušenie oslobodenia od DPH v prejednávanej veci online hazardných alebo peňažných hier skutočne porušuje zásadu daňovej neutrality (prvý žalobný dôvod), vzniká otázka, či účinky tohto zrušenia neboli zachované v rozpore s právom Únie, nakoľko boli zachované „s ohľadom na rozpočtové a administratívne ťažkosti, ktoré by spôsobilo vrátenie už zaplatených daní“, hoci zrušenie vyplýva z porušenia vnútroštátneho práva a nie práva Únie.

37 Následne, v rozsudku z 10. apríla 2008, Marks & Spencer (C-309/06, EU:C:2008:211), Súdny dvor rozhodol, že „ak členský štát nesprávne vykladal svoju vnútroštátnu právnu úpravu“ v tom zmysle, že určité plnenia, ktoré mali byť oslobodené od dane... boli podľa vnútroštátneho zákona zdanené bežnou sadzbou, uplatňujú sa všeobecné zásady práva [Únie], vrátane [zásady] daňovej neutrality tak, že priznávajú hospodárskemu subjektu, ktorý takéto plnenia poskytol, nárok na vrátenie súm, ktoré boli v súvislosti s takýmito plneniami nesprávne zaplatené“.

- 38 V prejednávanej veci je potrebné zodpovedať, či má daňovník rovnako tak nárok na vrátenie daní držaných v rozpore so smernicou o DPH a zásadou daňovej neutrality.
- 39 Napokon, keďže sporné zrušenie oslobodenia od DPH bolo zrušené z dôvodu porušenia vnútroštátneho práva, je potrebné zodpovedať otázku, či vo svojom postavení ako „vnútroštátny súd, proti ktorého rozhodnutiu neexistuje opravný prostriedok vo vnútroštátnom práve“, Cour constitutionnelle (Ústavný súd) bol napriek tomu povinný predložiť otázku Súdnemu dvoru v súlade s článkom 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.
- 40 Súd prvého stupňa v tejto záležitosti položí piatu, štvrtú a tretiu otázku.

5. Prejudiciálne otázky

- 41 Súd prvého stupňa položí Súdnemu dvoru Európskej únie nasledujúce prejudiciálne otázky:
- 1) Dovoľujú článok 135 ods. 1 písm. i) smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty a zásada daňovej neutrality členskému štátu vylúčiť z oslobodenia stanoveného týmto ustanovením iba hazardné hry alebo peňažné hry ponúkané elektronicky, kým hazardné hry alebo peňažné hry, ktoré nie sú ponúkané elektronicky, zostanú oslobodené od DPH?
  - 2) Dovoľujú článok 135 ods. 1 písm. i) smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty a zásada daňovej neutrality členskému štátu vylúčiť z oslobodenia stanoveného týmto ustanovením iba hazardné hry alebo peňažné hry ponúkané elektronicky pri vylúčení lotérií, ktoré ostanú oslobodené od DPH bez ohľadu na to, či sú ponúkané elektronicky alebo nie?
  - 3) Dovoľuje článok [2]67 tretí odsek Zmluvy o fungovaní Európskej únie najvyššej súdnej inštancii rozhodnúť o ponechaní účinkov ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré ruší z dôvodu porušenia vnútroštátneho práva bez toho, aby rozhodol o porušení práva Únie, ktoré bolo pred ňou rovnako vznesené, a teda bez položenia prejudiciálnej otázky o súlade tohto ustanovenia vnútroštátneho práva s právom Únie a bez toho, aby sa Súdneho dvora spýtal na podmienky, za ktorých by mohol rozhodnúť o ponechaní účinkov tohto ustanovenia napriek jeho nesúladu s právom Únie?
  - 4) V prípade zápornej odpovede na predchádzajúce otázky, mohol Cour constitutionnelle (Ústavný súd) ponechať retroaktívne účinky ustanovení, ktoré zrušil kvôli ich nesúladu s vnútroštátnymi pravidlami rozdelenia právomocí, zatiaľ čo tieto ustanovenia boli tiež nesúladné so smernicou Rady 2006/112/ES a aby sa tým zabránilo rozpočtovým a administratívnym ťažkostiam spojeným s vrátením už zaplatených daní?

5) V prípade zápornej odpovede na predchádzajúcu otázku, môže byť zdaniteľnej osobe vrátená DPH, ktorú zaplatila zo skutočnej hrubej marže z hier a stávk, ktoré prevádzkuje, a to na základe ustanovení nesúladiých so smernicou Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty a zásadou daňovej neutrality?

PRACOVNÝ DOKUMENT